

LITOPUNKTURA ZAGREBA

autor Marko Pogačnik u suradnji sa Centrom za očuvanje prirode i zdravlja Sirion iz Zagreba

Šta je to litopunktura

Litopunktura je oblik umjetničkog rada u službi očuvanja životnih tokova u ekološko labilnim prostorima. Takav labilni prostor je i grad sa svojim mentalnim strukturama i ritmovima, koji ne dozvoljavaju, da snaga prirode u punosti dodje do izražaja.

Litopunkturu je razvio Slovenski umjetnik Marko Pogačnik kao metod ekološkog isceljivanja prostora, koji je sličan akupunkturi kod čovjekovog tijela. Kod litopunkture postavljaju se kameni stupovi na "akupunktturnim tačkama" prostora. Oni deluju na cijelinu prostora na energijski način i na taj način potstiču pozitivne procese u smislu isceljivanja.

Kod riječi "litopunktura" grčki izraz za kamen (lithos) kombinovan je sa latinskim izrazom za ubod (punctura). Umjesto uboda iglom, kod litopunkture se na određenim tačkama postavljaju kameni stubovi. Na stubovima su uklesani kozmogrami, kompleksni znakovi u kojima je kodiran identitet datog prostora.

U medjuvremenu Marko je izveo brojne litopunkturne radove u nekoliko Evropskih zemalja (Njemačka, Švajcarska, Česka, Austrija, Italija, Velika Britanija, Slovenija) i gradovima (Villach, Merano, Aachen, Prag, Klagenfurt, Maribor, Jesenice, Quito/Ekvador), u Kazahstanu, i Braziliji.

Litopunktturni sistem za Zagreb

Zagreb se istorijski razvijao u fazama. Počevši od dvojice Gradec - Kaptol, gradske strukture su se taložile jedna uz drugu prema Savi. Kasnije preskočile su Savu i počinju se razливati po Savskom polju.

Litopunktturni nacrt zamišljen je tako, da poput kralježnice povezuje gradske strukture uz osovinu, koja se protježe od Mirogoja preko Kaptola, Donjeg grada, parka kod Gradskog poglavarstva, Trnja, preko Save do Sigeta na rubu Savskog polja. Na taj način različiti slojevi nastali uz razvitak grada, budu pomoću sedam litopunktturnih stubova povezani sa energijskom bazom Zagreba, sa Medvjednicom. Time pojedini djelovi grada budu pripeti na centralnu osovinu, koja omogučava, da se grad kakav je danas u svojoj rasparčanosti, počinje energijski organizovati oko svoje kralježnice kao zaokružena cjelina.

Litopunktturni sustav Zagreba sastavljen je od tri sistema, koji se medjusobno podupiru: sistem kralježnice grada, srčani sistem Zagreba i sistem trojstva za Zagreb.

Sistem kralježnice grada

Povezuje u cjelinu različite slojeve grada od Mirogoja, preko Gornjeg te Donjeg Grada, Save, do Novog Zagreba. Kralježnica ima sedam centara, koji odgovaraju centrima kod energijskog sustava čovjekovog tijela od t.z. kranske čakre na temenu glave (Mirogoj) do korijena kralježnice (Saget). Litopunktturne tačke na kralježnici grada:

1. *Mirogoj* - tačka koja prima snage kozmosa, kojima se hrani kralježnica grada.
2. *Ulica Mjedveščak - park* - tačka uvida, svesti, duhovni utjecaji na kralježnici
3. *Donji grad* - tačka kreativnih snaga, potpomaže kreativne procese na duhovnom nivou.
4. *Park pored Gradskog poglavarstva* - tačka koncentracije srčanih snaga, koje deluju kao magnet, koji na energijski način ujedinjuje prostor grada.
5. *Nacionalna vseučilišna biblioteka* - populjak grada, u kojem je centriran gradski organizam (solarni pleksus)..
6. *Sava - sjeverni nasip* - unosi u kralježnicu životne snage elementa vode sa njegovom dinamikom i inteligencijom.

7. *Siget - Dom zdravlja* - tačka koja uvodi u kralježnicu grada zemaljske snage.

Srčani sistem Zagreba

Srčani sistem je sustav namijenjen regeneraciji za snage grada i prebivalstva. Povezuje medusobno dve velike rekreativne zone Zagreba, Jarun na jednoj i Maksimir na drugoj strani. Upinje jih u srčani centar kralježnice, koji se nalazi u parku kod Gradskog poglavarstva. Odatle se regenerisane životne snage razljevaju u širi prostor Zagreba i Hrvatske. Srčani centar u Jarunu je obilježen litopunktturnim stupom, tačka u Maksimiru nalazi se ispod vidikovca.

Sistem trojstva za Zagreb

Trojstvo predstavlja arhetip Zagreba, koji se pojavljuje u grbu grada kao troje kula, od kojih su krajnje dvije polarizirane pomoću zvijezde (element vatre) na jednoj, te mjeseca (element vode) na drugoj strani. Srednja kula predstavlja balans izmedju ta dva ekstrema. Taj arhetipski uzorak se u izvornom urbanom organizmu pokazuje kao polaritet izmedju dva samostalna grada, koja su sastavljala drevni Zagreb, Gradec i Kaptol. Kasnije radovima Ivana Meštrovića označeno je trojstvo za Donji Grad (Zdenac života, spomenik Štrossmajeru, Umjetnički paviljom na Trgu žrtava fašizma.)

U oviru Litopunkture Zagreba "sistem trojstva" pomoću troje litopunktturnih kama je prenešen još na područje modernog grada. Centriran je kod Nacionalne sveučilišne biblioteke, sa sporednim litopunktturnim stubovima na Krugama i u Vrbiku. Sistem trojstva za Zagreb sastavlja devet tačaka:

- 8 ✘ *Marijin stub na Kaptolu* - populjak starog grada Zagreba (onfalos). Tačka udisaja za sistem trojstva.
- 9 ✘ *Zdenac života Ivana Meštrovića (Trg Maršala Tita)* - u okviru trojstva simbolizira princip cjelovitosti, princip, koji djelove povezuje u kozmičku cjelinu.
- 8 ✘ *Spomenik Juraju Štrossmajeru, rad Ivana Meštrovića* - označuje princip kreacije, princip koji potiče interakciju izmedju jin i jang (ženskih i muških) snaga.
- 10 ✘ *Meštrovićev Umjetnički paviljon na Trgu žrtava Fašizma* - simbolizira princip transformacije, princip koji unosi promjene u životni sustav.
- 11 ✘ *Spomenik kralju Tomislavu ispred željezničke stanice* - centar izljeva u širi prostor Zagreba i Hrvatske
- 12 ✘ *Kruge, litopunktturni stub na Nalješkovičevi* - označuje princip cjelovitosti za novi deo grada. Stoji na mjestu jakog bioenergijskog izvora.
- 13 ✘ *Nacionalna sveučilišna biblioteka* - Litopunktturni stub označuje princip kreacije za novi deo grada. Soji uz kralježnicu grada i tako povezuje sistem trojstva sa sistemom kralježnice Zagreba.
- 14 ✘ *Vrbik, litopunktturni stub na Gagarinovom putu* - označuje princip transformacije za novi dio Zagreba. Stub stoji na bioenergijskom toku (ley-liniji) koji teče kroz crku Sv. Marka u Gornjem gradu.
- 15 ✘ *Veliki granit na aveniji Večeslava Holjevca nasuprot Muzeja suvremene umjetnosti u izgradnji* - tačka ozemljenja za sistem trojstva (tek u pripremi).

(Stanje 20.8.2004)